

Protokollsbilaga C

Direktionens protokoll 110530, § 5

PM

DATUM: 2011-05-23
AVDELNING: APP
HANDLÄGGARE: Gunnar Blomberg

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

DNR 2011-424-APP

■ Beslut om databas för svenska värdepapper

Förslag till beslut

- Att Riksbanken genomför en upphandling av utveckling, införande och drift av en svensk värdepappersdatabas, SVDB, samt publicering av statistik över svensk värdepappersmarknad och tillhandahållande av underlag för Riksbankens analys.
- Att chefen för APP ges i uppdrag att genomföra upphandlingen.

Bakgrund; behov av värdepappersstatistik

För utövandet av uppgifterna inom penningpolitik och finansiell stabilitet är det viktigt att Riksbanken kan följa utvecklingen på kreditmarknaderna. Under finanskrisen hösten 2008 framkom stora brister i den statistik över värdepappersmarknader som Riksbanken förfogade över. För att kunna följa utvecklingen på kreditmarknaderna krävs statistik som visar hur marknadsfinansieringen utvecklas och på vilka villkor den sker. Detta gäller särskilt i orostider när det råder tveksamheter om hur väl marknaderna fungerar. Även Finansinspektionen har ett starkt intresse av förbättrad statistik över svensk värdepappersmarknad. Offentligt tillgänglig statistik är också till fördel för marknadens aktörer.

Riksbanken behöver uppgifter som gör det möjligt att:

- Få en heltäckande bild av företagens och bankernas nyemissioner och utestående skulder under föregående månad inom 12 bankdagar från månadsskiftet.
- Som underlag för särskilda analyser få tillgång till uppgifter om värdepapper med ett brett urval av variabler viktiga som underlag för arbetet med finansiell stabilitet och penningpolitik. Det rör t.ex. uppgifter om emissioner, lånevillkor, rating, förfallostruktur samt uppgift om emittenten.
- I orostider dagligen kunna följa utvecklingen när det gäller bankernas värdepappersfinansiering.

I Riksbankens arbete med finansiell stabilitet är det också viktigt med statistik över innehav av värdepapper hos viktiga placerare. Sådan statistik är viktig för att öka Riksbankens förståelse för var och hur framtida systemriskerna kan uppstå. Även Finansinspektionen har ett behov av uppgifter om placeringstillgångar hos institut under tillsyn.

■ Förslag

Det föreslås att Riksbanken upprättar en databas med värdepapper utgivna av svenska emittenter, SVDB – Svensk VärdepappersDataBas. Databasen kommer att innehålla svenskars emissioner i både Sverige och i utlandet och ska motsvara Riksbankens tidskrav och krav på innehåll för att kunna utnyttjas i arbetet med finansiell stabilitet och penningpolitisk analys.

Databasen ska också utnyttjas för regelbunden publicering av statistik om den svenska värdepappersmarknaden. Det kommer med den föreslagna databasen även att bli möjligt för Sverige att fullt ut delta i samarbetet runt den Europeiska värdepappersdatabas, CSDB, som ECB byggt upp. Deltagande i detta samarbete ger Riksbanken möjlighet att även övervaka de svenska finansmarknadsinstitutens aktivitet utanför Sverige. Dessutom har Europeiska Systemriskrådet – ESRB – behov av tillförlitliga europeiska värdepappersuppgifter.

När SVDB är i drift föreslås att den utnyttjas inom de statistikområden som Riksbanken ansvarar för; Finansmarknads- och betalningsbalansstatistik. Viss rapportering från uppgiftslämnare kan då läggas ner och uppgifterna kan i stället hämtas direkt från SVDB. Detta leder till minskad uppgiftslämnarbörda inom dessa områden, samtidigt som möjligheter skapas till förbättrad statistik-kvalité.

I senare steg föreslås att statistik om värdepappersinnehav från monetära finansinstitut, MFI, och försäkringsbolag samlas in enligt principen värdepapper-för värdepapper. Möjligheter till gemensam insamling med Finansinspektionen kommer då att utnyttjas.

SVDB kommer att kräva en fortlöpande insamling av uppgifter från emittenter med emissioner i utlandet, totalt ca 50 rapportörer, varav 25 icke-finansiella företag. Totalt sett ger omläggningen av värdepappersrapporteringen möjlighet till minskad uppgiftslämnarbörda. En konsekvensutredning i enlighet med Förordning (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning kommer att genomföras inför beslut om föreskrifter för denna rapportering.

Avsikten är att utveckling och drift av SVDB, inklusive publicering av statistik och tillhandahållande av underlag för Riksbankens analys, ska upphandlas från SCB. Upphandlingen görs i enlighet med LOU.

Risker, tidplan, kostnader

Förutsättningarna för utbyte av konfidentiella uppgifter mellan SCB och Riksbanken kommer att utredas inom "Vissa frågor inom Finansmarknadsstatistiken" (Regeringsbeslut den 25/5 2011). Utredningen, och de beslut om författningsändringar som kan följa, har en avgörande betydelse för hur Riksbanken kan ges tillgång till uppgifter i SVDB. Med hänsyn till inriktningen på direktiven till denna utredning finns det anledning att tro att det föreslagna arrangemanget med SCB kan fortgå. Det kan dock inte uteslutas att den lösning som utredningen föreslår kan vara både dyr och omständlig för Riksbanken. I avsikt att hantera denna osäkerhet, föreslås att den del av IT-stödet för SVDB som utgör Riksbankens åtkomst av grunddata utformas först efter det att denna utredning lagts fram. Det föreslås vidare vara ett krav att IT-stödet för SVDB utformas så att en eventuell flyttning till annan utförare underlättas.

Tidplanen innebär att Riksbanken ska ha tillgång till en komplett SVDB under första halvåret 2013. Då kommer även statistik över svensk värdepappersmarknad publiceras.

■ Under åren 2014 och 2015 sker en övergång ske till att rapportera innehav värdepapper-för-värdepapper. Detta steg gör det möjligt för Riksbanken att i arbetet med finansiell stabilitet utnyttja statistik över värdepappersinnehav för MFI och försäkringsbolag. Tidplanen för dessa steg är indikativ och införandet måste samordnas med Finansinspektionen med följd att tidsplanen kan behöva anpassas.

Totalt sett uppskattas Riksbankens kostnader uppgå till i storleksordningen 60 miljoner kronor under åren 2011 till 2015. Denna uppskattning omfattar både kostnader inom Riksbanken och inom SCB. Bedömningen baseras bl.a. på erfarenheter från andra länder som gjort likartade satsningar inom värdepappersområdet.

Då inga medel avsatts i budget torde det bli nödvändigt att tillföra särskilda medel till APP för genomförandet av det föreslagna projektet.

Bedömning

Med hänsyn till den centrala betydelse som väl fungerande kreditmarknader har för utövandet av Riksbankens uppgifter inom penningpolitik och finansiell stabilitet och behovet inom Riksbanken att kunna bedöma situationen på kreditmarknaden, t.ex. när det gäller bankernas och företagens marknadsfinansiering, är det av stor vikt att Riksbanken har tillgång till en snabb och detaljerad statistik över svensk värdepappersmarknad.

Genom att etablera den föreslagna databasen, SVDB, ges Riksbanken tillgång till sådan statistik. Tillsammans med insamling av underlag för statistik över värdepappersinnehav, förväntas den nya informationen sammantaget innebära en väsentlig förbättring av underlaget för Riksbankens arbete inom finansiell stabilitet och penningpolitik.

Den föreslagna satsningen har även andra positiva effekter i form av effektiviseringar och kvalitetsförbättringar inom finansmarknads- och betalningsbalansstatistik, liksom att Sverige kan delta i samarbetet med ECB:s europeiska värdepappersdatabas, CSDB.

Kostnaderna kommer till största delen att bäras av Riksbanken, då uppgiftslämnarkostnaderna snarast kan komma att sjunka. De positiva effekterna bedöms sammantaget väga tyngre än kostnaderna.